

„Po sąsiedzku - kieszeń wsparcia”
Natalia Gołubowska,
Anna Stelmarczyk - Matraj

Instrukcja wdrożenia innowacji „Po sąsiedzku - kieszeń wsparcia”

Projekt realizowany jest w ramach projektu grantowego „Generator Innowacji. Sieci Wsparcia”, prowadzonego w formule inkubatora innowacji społecznych, przez Towarzystwo Inicjatyw Twórczych „ę”.

Projekt finansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Wkład własny zapewniła Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności w ramach Programu „Uniwersytety Trzeciego Wieku – Seniorzy w akcji”.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

1. Nazwa innowacji

„Po sąsiedzku - kieszeń wsparcia”

2. Ogólny opis innowacji i jej przeznaczenie

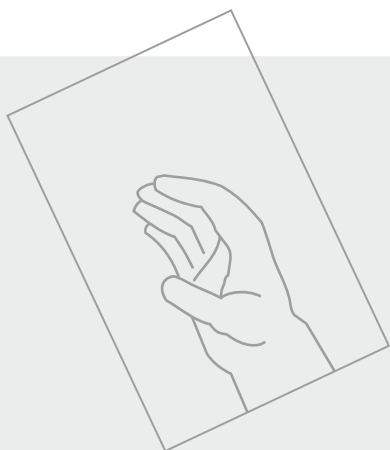
„Po sąsiedzku - kieszeń wsparcia” to narzędzie ułatwiające integrację lokalnej społeczności, np. mieszkańców Wspólnot i Spółdzielni Mieszkaniowych, ze szczególnym uwzględnieniem przywracania osób starszych zależnych do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym w najbliższym dla nich otoczeniu. Zaprojektowana metoda „design thinking” tzw. kieszeń wsparcia dostosowana jest do potrzeb osób starszych dzięki zastosowaniu konkretnych rozwiązań: ograniczonej liczby otwartych kieszeni na załączone do zestawu komunikaty wydrukowane dużą i czytelną czcionką, możliwości wywieszenia komunikatów na widoku za pomocą klamerek, numeru alarmowego umieszczonego w widocznym miejscu. Innowacja ma ułatwić samodzielne nawiązywanie kontaktów sąsiedzkich dzięki gotowym elementom wizualnym. Daje ona możliwość osobom starszym na łatwiejszy kontakt z osobami młodszymi, które mogą być dla nich potencjalnym źródłem pomocy. Model składa się z kieszeni wsparcia, zestawu 25 komunikatów, mapy możliwości i 3 kart scenariuszy działań dobrych praktyk sąsiedzkich.

Zestaw zawiera gotowe hasła, komunikaty do samodzielnego wypełniania (karty wymienię, szukam, oddam, pożyczę), komunikaty, w których możemy rozwinąć lub uzupełnić hasło o brakujące elementy oraz malowanki.

3. Sposób użycia innowacji

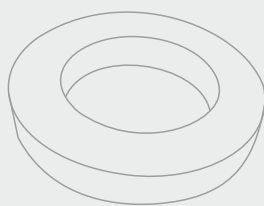
Jedna kieszeń wsparcia wraz z zestawem przeznaczona jest dla jednego mieszkania/rodziny. Kieszeń jest punktem wyjścia w nawiązywaniu sąsiedzkiego dialogu poprzez włączanie osób starszych w budowanie sąsiedzkiej sieci wsparcia i wymiany. Innowacja ma zachęcać do aktywności, wysyłania i odpowiadania na pozostawione komunikaty. Za pośrednictwem kieszeni osoby starsze i mieszkańcy mogą informować o potrzebie pomocy, bez konieczności ujawniania dyskretnych lub wstydlivych informacji. Jednocześnie elementy kieszeni umożliwiają pozostawianie drobnych przedmiotów lub prasy. Komunikat można pozostawić w kieszeni własnej lub w kieszeni sąsiada. Nieodłącznym komponentem zestawu są karty "Scenariusze działań dobrych praktyk sąsiedzkich", które mają ułatwić integrację i zaktywizować wspólnotę do działania. Kieszeń można również wykorzystać przy działaniach animacyjnych, np. promocji wydarzeń kulturalnych.

Karta „Komunikat wizualny informujący o potrzebie pomocy”. Umieszczona w kieszeni wymaga bezpośredniego kontaktu i zainteresowania ze strony sąsiadów. W zestawie, jako jedyna pojawia się w czerwonym kolorze.

4. Instrukcja montażu

Kieszeń umieść na swoich drzwiach bądź na ścianie w pobliżu drzwi. Do zawieszenia najlepiej użyć taśmy montażowej typu Tesa (standardowa taśma dwustronna może nie utrzymać ciężaru kieszeni). Kieszeń powinna być umieszczona bezpośrednio przy mieszkaniu każdego użytkownika, by zapewnić osobom starszym szybki i prosty do niej dostęp.

Odetnij niewielki pasek taśmy (ok. 10 cm), a następnie naklej go u góry kieszeni. Jeśli zdecydujesz się na przyklejenie kieszeni poza drzwiami, umieść ją na lamperii.

5. Zastosowanie innowacji

Innowacja skierowana jest do Wspólnot i Spółdzielni Mieszkaniowych i ma zadanie ułatwić budowanie kapitału społecznego w zarządzanych przez nie miejscach. Innowacja ma na celu budowanie więzi społecznych, rozwijanie dialogu opartego na międzypokoleniowej wymianie informacji czy prostych usług. Jest narzędziem do rozwijania komunikacji między wspólnotami i spółdzielniami a ich mieszkańcami oraz w obrębie samego środowiska sąsiedzkiego. Stowarzyszenia, które pracują w środowisku sąsiedzkim mogą skorzystać z niej do przekazywania informacji i pogłębienia integracji środowiska. Innowacja to także gotowe narzędzie do działań animacyjnych dla ośrodków i centrów kultury. Kieszeń wraz z zestawem ma ułatwiać komunikację pomiędzy „adresatem”, a „nadawcą”, stwarzać okazję do wymiany

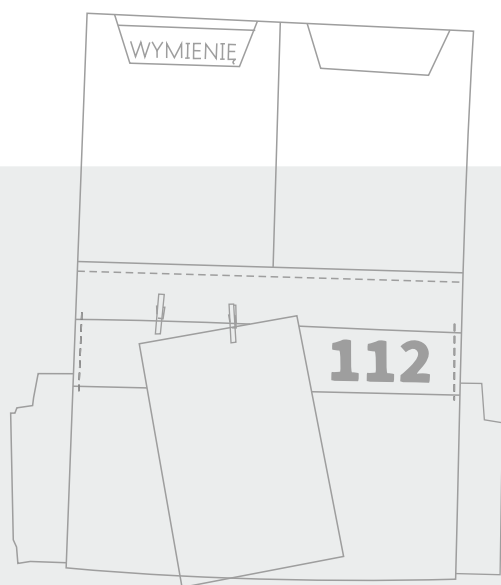
sąsiedzkiej, wzajemnego poznania się oraz kształtowania i umacniania postawy codziennej życzliwości. Dzięki temu w miejscu zamieszkania osoby starszej zależnej powstaje społeczna, sąsiedzka sieć wsparcia. Innowacja daje także osobom starszym zależnym możliwość włączenia się w życie kulturalno-społeczne najbliższego otoczenia oraz komunikowania prostych potrzeb i trudności. Sama kieszeń wraz z zestawem może być narzędziem edukacyjnym i punktem wyjścia rozmowy na temat relacji sąsiedzkich, tworzenia się wspólnoty czy choćby problemów, ale możliwości wynikających ze starzenia się społeczeństw.

6. Środki ostrożności

Bardzo ważne! Nie umieszczaj w kieszeni żadnych danych osobowych i innych informacji, które mogą świadczyć o twoim stanie zdrowia, sytuacji materialnej lub wieku. Kieszeń wywieszana ma być w przestrzeni klatki schodowej, przez co dostępna będzie również dla przypadkowych osób spoza wspólnoty sąsiedzkiej. Narzędzie ma na celu integrację i budowanie międzypokoleniowych relacji. Jej odbiorcami są zarówno dorośli, jak i dzieci. Zwróć uwagę, aby nie znalazły się w niej nieprzyzwoite lub obraźliwe treści.

7. Eksploatacja kieszeni

Kieszeń ma ograniczone możliwości użytkowania. Przeznaczona jest do komunikacji przy użyciu kart graficznych oraz przekazywania lekkich i małych przedmiotów o nie dużej wartości materialnej czy sentymentalnej. Kieszeń jest niezamykana, założeniem jest czytelny i łatwy dostęp do umieszczanych w niej treści. Można umieszczać w niej zarówno komunikaty z dołączonego zestawu, jak i własne kartki, prace plastyczne, pocztówki itp. Kieszeń przewiduje miejsce na przekazywanie przeczytanej prasy. Materiał, z którego została wykonana kieszeń, to „washpapa”, czyli specjalny papier, który nie odkształca się, nie odbarwia ani nie rozpuszcza w wodzie (zalecane jest pranie ręczne). Jeśli kieszeń ulegnie zniszczeniu można wykonać kolejną, korzystając z załączonych materiałów (wykrojnik, opis kieszeni). W przypadku jej zniszczenia bądź zaginięcia zgłoś ten fakt animatorowi, aktywiście, liderowi, który pracuje z Tobą przy wdrożeniu innowacji.

Załączony zestaw komunikatów jest w dużej mierze do wielokrotnego użytku. W komplecie znajdują się karty jednorazowego użycia, które można uzupełnić długopisem lub mazakiem i które w prosty i szybki sposób można dodrukować.

8. Środowisko w jakim innowacja powinna funkcjonować, niezbędne elementy do jej prawidłowego wykorzystania

Do funkcjonowania innowacji niezbędna jest grupa ludzi mieszkająca niezależnie od wielkości miasta w jednej lokalizacji (bloku, kamienicy), a w której znajduje się osoba starsza zależna. Pięć rodzin to minimalna liczba, od której powinno rozpocząć się użytkowanie innowacji. Aby osiągnąć międzypokoleniowy charakter innowacji, charakterystycznym elementem środowiska powinna być zróżnicowana wiekowo grupa użytkowników. Ważną rolę przy wdrażaniu innowacji mają Wspólnoty i Spółdzielnie Mieszkaniowe oraz Zarządy Własne. Wsparciem dla aktywisty miejskiego lub lidera sąsiedzkiego są zasoby ośrodków i centrów kultury, w tym szczególnie animatorzy i wolontariusze.

9. Wdrażanie innowacji

Zanim rozpoczniesz użytkowanie kieszeni, zapoznaj się ze wszystkimi materiałami, które ułatwią ci wprowadzenie projektu w życie, a w szczególności z Modelem. Pomocny może okazać się przygotowany przez nas materiał wideo, scenariusz szkolenia dla wolontariuszy czy karta aktywisty.

Jeśli reprezentujesz środowisko sąsiedzkie lub jesteś lokalnym liderem, zaproś do współpracy Wspólnotę bądź Spółdzielnię Mieszkaniową, ośrodek kultury czy aktywne stowarzyszenie, które wesprą cię własnym doświadczeniem, zapleczem technicznym i zasobami ludzkimi.

O samym projekcie i inicjatywie, którą chciałbyś przeprowadzić, możesz opowiedzieć w ramach zebrania np. wspólnoty mieszkaniowej. Innym rozwiązaniem jest zorganizowanie spotkania w dowolnym, a ustalonym przez siebie terminie. Skorzystaj z załączonego do zestawu, przygotowanego przez nas plakatu, który możesz uzupełnić własną treścią. Spotkanie informacyjne pozwoli ci ustalić wspólne cele. Na początku spotkania warto przyjrzeć się możliwościom sąsiedzkim. Wykorzystaj do tego „Mapę możliwości”. Opowiedz również o samej kieszeni, a którą możesz uszyć samodzielnie bądź zlecić to lokalnej krawcowej. W załączonych materiałach znajdziesz opis kieszeni i przygotowane wykrojniki.

Nieodłącznym elementem projektu są działania animacyjne. Skorzystaj z przygotowanych propozycji: „Wspólnie przy zieleni”, „Wspomnienia wspólnoty”, „Wspólnie na pikniku” i zbuduj w trakcie ich trwania sąsiedzką sieć wsparcia i kontaktów. Po zakończeniu realizowanych działań wykorzystuj kieszeń i komunikaty do codziennego kontaktu, wymiany i pomocy oraz aktów codziennej życzliwości sąsiedzkiej.

10. W skład innowacji wchodzi:

- projekt kieszeni
- wykrojnik
- zestaw komunikatów sąsiedzkich
- mapa możliwości sąsiedzkich
- dobre praktyki sąsiedzkie-scenariusze działań animacyjnych: „Wspólnie przy zieleni”, „Wspomnienia wspólnoty”, „Wspólnie na pikniku”
- wizualizacje innowacji
- karta aktywisty
- plakat
- materiały wideo
- model innowacji